Kultur och hälsa

Både forskning och praktisk erfarenhet visar att kultur har en betydande och positiv inverkan på människors hälsa och livskvalitet. Att delta i kulturella aktiviteter, så som musik, konst, teater eller dans, kan bidra till minskad stress, ångest och nedstämdhet. Det stärker känslan av delaktighet, främjar självkänslan, stimulerar tankeförmågan och minskar upplevelsen av ensamhet. För många kan kultur även underlätta vägen tillbaka till arbete eller studier, genom att erbjuda meningsfulla och kravlösa sammanhang under rehabilitering.

- Att Kompetenscentrum för kultur och hälsa får långsiktiga och tillräckliga resurser.
- Att Region Stockholm införlivar ”Kultur på recept” som en del av vårdens utbud, med särskilt fokus på primärvården och den psykiatriska vården.

Kulturens hälsofrämjande effekter gäller inte enbart individen, utan kommer även hela samhället till gagn. När kultur integreras i vård och rehabilitering kan det bidra till färre och kortare sjukskrivningar, minskat behov av läkemedelsbehandling och ett avlastat vårdsystem. Det är en satsning som förenar omtanke med samhällsekonomisk nytta.

Kompetenscentrum för kultur och hälsa

I Region Stockholm har Kompetenscentrum för kultur och hälsa i uppdrag att verka för att kulturen integreras i regionens vårdverksamheter. De arbetar med att främja ett hållbart och humanistiskt synsätt inom vården och utvecklar kunskap om kulturens betydelse för hälsa, återhämtning och livskvalitet. Centrumet bedriver också forskning om hur konst- och kulturupplevelser kan påverka människors psykiska och fysiska välbefinnande.

Under 2024 beslutade det socialdemokratiskt styrda Region Stockholm att avsluta finansieringen av Kompetenscentrum för kultur och hälsa. Ett beslut som Liberalerna ställde sig mycket kritisk till. Lyckligtvis har finansieringen återinförts i 2025 års budget, men vi anser att det tilldelade anslaget inte är tillräckligt för att centrumet ska kunna utvecklas i den takt och omfattning som krävs.

Kompetenscentrum för kultur och hälsa spelar en viktig roll i att utveckla förebyggande och rehabiliterande insatser inom vården, med särskilt fokus på kulturens potential som komplement till medicinsk behandling.

Liberalerna anser att centrumet har goda förutsättningar att bli en ledande aktör inom området. Därför verkar vi för att stärka verksamheten genom ökad finansiering och långsiktig utveckling.

Kultur på recept

Ett framgångsrikt sätt att koppla samman kultur och hälsa är genom det så kallade "kultur på recept". Ett koncept som redan har genomförts i flera regioner runt om i landet med goda resultat.

Kultur på recept innebär att personer med exempelvis lätt till måttlig psykisk ohälsa, stressrelaterade besvär eller långvarig smärta kan få förskrivning av kulturaktiviteter som en del av sin rehabiliteringsplan. Det handlar inte om att ersätta medicinsk behandling utan om att komplettera den, ofta i en fas mellan sjukskrivning och återgång till arbete eller arbetsträning. Syftet är att stärka individens psykiska, emotionella och sociala hälsa genom att skapa meningsfulla, kravlösa möten med hjälp av kulturaktiviteter. Det handlar om att bryta isolering, återuppväcka livsglädje och bygga upp självkänsla. Faktorer som i hög grad påverkar både tillfrisknande och långsiktigt välbefinnande.

Liberalerna ser ett stort värde i att lyfta in kultur som en naturlig del av hälsofrämjande och rehabiliterande insatser. Därför vill vi att Region Stockholm införlivar Kultur på recept som en del av vårdens utbud. Särskilt med fokus på primärvården och den psykiatriska vården.

Publicerad: 16 juni 2025